

"Nachtelijke bijeenkomsten zorgden blijkbaar voor veel besmettingen. Maar er gold sowieso al een samenscholingsverbod. Als je een avondklok wil instellen, moet je toch eerst aannemelijk maken dat dat samenscholingsverbod onvoldoende is", vindt Vuye. Wat dus volgens hem niet gebeurd is.

Mondmaskers

Een algemene mondmaskerplicht mag dan een stuk banaler lijken, ook die is juridisch verre van evident. "Er is zoiets als het recht op een privéleven. Dat is gewaarborgd in de grondwet én in het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens. Dat recht wordt ook geïnterpreteerd als een recht op lichamelijke integriteit. Nu worden mensen verplicht om bepaalde kledij te dragen die hen beperkt in hun expressiemogelijkheden en bovendien het ademen lastiger maakt. Dat betekent dat hun autonomie in het gedrag komt", aldus Sottiaux. Hij wijst erop dat het boerkaverbod destijds juridisch aanvaard werd net omdat het manifest in strijd was met hoe onze samenleving de publieke ruimte gestalte geeft: als een plek waar mensen elkaar in alle vrijheid kunnen ontmoeten.

Ook hier wil een en ander niet zeggen dat een mondmaskerplicht automatisch onwettig is. Die maatregel is bijvoorbeeld eenvoudig te verantwoorden in warenhuizen of op drukke pleinen, omdat het daar vaak moeilijk is de nodige afstand te bewaren. De vrijheid van de individuele burger moet met andere woorden afgewogen worden tegenover het maatschappelijke belang en de plicht van de overheid om de veiligheid van de burger te garanderen. Maar in een bos weegt dat maatschappelijk belang niet genoeg door om ook daar een mondmaskerplicht te rechtvaardigen, vindt Sottiaux. Dat geldt volgens hem net zo goed voor plaatsen in de stad waar afstand houden geen probleem is.

Voorstanders van de maatregel zwaaiden de voorbije dagen in hoofdzaak met dezelfde rationale. Een algemene mondmaskerplicht is verdedigbaar omdat het de enige manier is om controle en bestraffing mogelijk te maken. Het zou, volgens die redenering, onhaalbaar zijn om alle straten en pleinen aan te duiden waar een mondmasker gedragen moet worden, of te vertrouwen op het gezond verstand van elke burger. En dus wordt er gekozen voor een maatregel die duidelijk en afdwingbaar is.

Maar die logica snijdt juridisch geen hout. "Het criterium om fundamentele rechten in te perken is noodzakelijkheid. Of een maatregel nuttig is of handhaafbaar, is van weinig tel", doceert Vuye. "Natuurlijk zal handhaving in praktijk vaak moeilijk blijken. Maar dat moeilijke is nu net het verschil tussen een dictatuur en een democratie."

Sottiaux vult aan: "Als handhaving het criterium wordt, dan is het ook het efficiëntst om de politie iedereen te laten afluisteren. Maar dat gaat natuurlijk te ver. Je moet eerst een redelijke verdenking hard kunnen maken. Dat betekent dat bepaalde criminelen niet gevat zullen worden, maar het waarborgt wel onze vrijheid."

Op een persconferentie probeerde Antwerps provinciegouverneur Cathy Berx woensdag de kritiek op de mondmaskerplicht enigszins de kop in te drukken. Wie in een verlaten straat de hond uitlaat, kan natuurlijk niemand besmetten, zei ze. "De politie zal deze maatregel met veel omzichtigheid handhaven, rekening houdend met het reële risico op besmetting."

Ook dat is niet bepaald een geruststellende gedachte, vindt Sottiaux. "Ga ik dan beboet worden als ik alleen over straat loop? Ik weet het niet, dat hangt af van de agent. Op deze manier word je overgeleverd aan de willekeur van de ordehandhaver." Naar de rechter?

België blijft natuurlijk een rechtsstaat. Wetten en boetes kunnen betwist worden voor een rechter. "Daar schuilt het drama van een land met een gerechtelijke achterstand als de onze: uw toegang tot de rechter is in feite pure fictie", meent Vuye. "Verzet je als burger nu maar eens tegen die avondklok. Je begint dan aan een ellenlange juridische lijdensweg. Tegen de tijd dat een rechtbank zich uitsprekt, is die avondklok al lang van de baan. Zo ben je haast rechteloos."

Zo ver wil Sottiaux niet gaan. Hij maakt zich dan weer wel zorgen dat voorstanders van strenge en onnodig brede maatregelen steeds vaker een moral high ground lijken te claimen, wars van juridische of epidemiologische argumenten. Zie ook het mondmaskerdebat: waarom zou je niet overal een mondmasker dragen? Is dat dat geen kleine moeite om je medemens te beschermen?

"Die morele superioriteit loopt op dit moment als een breuklijn door de samenleving: degenen die rekening houden met anderen versus de egoïsten. Maar het is net gevaarlijk om hier een morele kwestie van te maken. Het gaat erom te zorgen dat maatregelen legitiem zijn. Wie de verkeersveiligheid wil waarborgen, kan ook eisen dat er overal 30 kilometer per uur gereden wordt. Maar op de meeste plekken is dat zo absurd dat niemand er zich aan zal houden. Mensen worden niet graag als kleine kinderen behandeld. En dat is wat hier gebeurt. Dan dreigt de volksgezondheid net in gevaar te komen."

From: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>
Sent: woensdag 5 augustus 2020 18:33
To: 5.1.2e <5.1.2e@minbuza.nl>
Subject: RE: RE: Vraag M lenW over teststraten in BEL, DUI, FRA en VK

Veel dank 5.1.2e, en jij ook een fijne avond!
 Hgr, 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e

Ministerie van VWS

Van: 5.1.2e <5.1.2e@minbuza.nl>**Verzonden:** woensdag 5 augustus 2020 17:12**Aan:** 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>**CC:** 5.1.2e <5.1.2e@minbuza.nl>**Onderwerp:** FW: RE: Vraag M lenW over teststraten in BEL, DUI, FRA en VK

Beste 5.1.2e

Zojuist heb ik onderstaande informatie gedeeld met MinIenW, in reactie op een informatieverzoek eerder vanochtend. Deze informatie overlapt met het gesprek dat wij zojuist telefonisch voerden.

Hartelijke groet en fijne avond,

5.1.2e

M

5.1.2e

5.1.2e <5.1.2e@minbuza.nl>

Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden
Kortenberglaan 4-10 | 1040 Brussel | België

From: 5.1.2e**Sent:** woensdag 5 augustus 2020 17:08**To:** 5.1.2e <5.1.2e@minbuza.nl> - DGMo' <5.1.2e@minienw.nl>; Speijer, Terence <5.1.2e@minbuza.nl>;

5.1.2e <5.1.2e@minbuza.nl>; BLN-lenW <5.1.2e@minbuza.nl>

Cc: 5.1.2e <5.1.2e@minbuza.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minbuza.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minbuza.nl>;

<5.1.2e@minbuza.nl>

Subject: RE: Vraag M lenW over teststraten in BEL, DUI, FRA en VK

Beste 5.1.2e

In reactie op de vraag die we vanochtend ontvingen: *Hoe is het testen (de teststraten) op luchthavens in België is geregeld? Welke knelpunten zijn daar vooralsnog opgetreden?*

- In België wordt **niet** getest op aanwezigheid van het COVID-19-virus bij aankomst op de luchthaven. Deze maatregel is overwogen, maar niet ingevoerd. Het opzetten van teststraten op luchthavens is op dit moment dan ook niet aan de orde. Uitzondering op deze regel in een initiatief in de provincie Antwerpen waarbij een teststraat wordt gerealiseerd voor niet-symptomatische personen die afkomstig zijn uit het buitenland. Dit om de reguliere test-capaciteit via huisartsen en ziekenhuizen, bedoeld voor personen met symptomen, niet te belasten. Knelpunt bij het opzetten van teststraten is de snelheid waarmee de testresultaten aan mensen gecommuniceerd kunnen worden.
- In België geldt per 1 augustus een registratieplicht voor inkomende reizigers. Het elektronische formulier "[Public Health Passenger Locator Form](#)" dient ingevuld te worden:
 - voorafgaand aan een bezoek van >48u aan BE;
 - voorafgaand aan de terugkeer naar BE na een bezoek van >48u aan het buitenland;
 - voorafgaand aan een vliegreis of bootreis (ongeacht de verblijfsduur in BE).
 - Transitreizigers, grensarbeiders, chauffeurs goederen- en vrachtverkeer etc. dienen het formulier dientengevolge **niet** in te vullen (tenzij zij >48u in BE verblijven).
 - Het formulier dient binnen de 48 uur voorafgaand aan (dus kort voor) de aankomst te worden ingevuld.
- Reizigers afkomstig uit rode gebieden/landen (zie actuele reisadviezen op [website BE BZ](#)) zijn verplicht om zich te laten testen (naast een zelfquarantaineplicht van 14 dagen). Deze reizigers ontvangen een oproep om te testen op de contactgegevens die zij via het elektronisch formulier hebben ingevuld. Dit geldt ook voor Belgen die terugkeren uit rode gebieden.

- In BE worden temperatuurcontroles uitgevoerd op de luchthavens, bijvoorbeeld in een tent, net buiten de vertrekhal van Brussels Airport. Als een persoon na drie metingen nog altijd meer dan 38 graden koorts heeft, bepaalt een arts op basis van een vragenlijst of de persoon mag vliegen. Knelpunt is de fraudegevoeligheid bij het beantwoorden van de vragenlijst.

Zie bijgaande twee recente artikelen in de Belgische pers ter zake.

Ik hoop dat jullie hiermee zijn geholpen.

Met vriendelijke groet,

M 5.1.2e@minbuza.nl

Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden
Kortenberglaan 4-10 | 1040 Brussel | België

From: - DGMo <@minienw.nl>
Sent: woensdag 5 augustus 2020 10:51
To: <@minbuza.nl>; <@minbuza.nl>; <@minbuza.nl>; <@minbuza.nl>; BLN-IenW <@minbuza.nl>
Cc: <@minbuza.nl>
Subject: Vraag M IenW over teststraten in BEL, DUI, FRA en VK
Importance: High

Beste collega's

Ik hoop dat alles goed met jullie en jullie familie gaat. Stuur de e-mail vooral door als deze beter door een andere collega kan worden opgepakt. Omwille van de urgentie heb ik op de voor mij snelste manier contact gezocht met de posten in BEL, DUI, FRA en het VK.

M IenW neemt morgen deel aan een bewindspersonenoverleg met de MP en M VWS voorafgaand aan de persconferentie morgenavond. Ze schuift daar aan voor de teststraten die nu worden voorbereid op Schiphol en mogelijk bij goede resultaten ook zullen worden ingezet op andere luchthavens en treinstations in NL. Daarover heeft ze onderstaande vraag gesteld:

*Hoe is het testen (de teststraten) op luchthavens in het ons omringende buitenland geregeld? (BEL, DUI, FR, VK)
Welke knelpunten zijn daar opgetreden*

Zouden jullie voor het land waar jullie werken een antwoord kunnen geven op haar vraag. We willen haar aan het begin van de avond hierover informeren. Dus graag voor **18.00 vanavond** als het mogelijk is. Het hoeft niet heel uitgebreid te zijn, maar dan heeft ze in ieder geval een beetje materiaal voor het overleg morgen.

Heel veel dank alvast!

Met hartelijke groet,

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Programmadirectie COVID-19
 Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
 Postbus 20901 | 2500 EX | Den Haag

M 5.1.2e@minienw.nl

www.rijksoverheid.nl/ministeries/ienw

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.